

LIJST DER BOEKJES DIE VOORRADIG ZIJN:

1. Drie maanden onder de sneeuw; 2. Zwarte Koo; 5. Aan de Molenbeek; 6. Een moedig meisje; 8. Het wonderlijk gezelschap; 9. De jonge vluchteling; 11. Het Kermismeisje; 12. Willem Tell; 13. Beter een lap dan een scheur; 14. Harten van Goud; 15. 't Verdrongen land van Saaftinge; 17. De Zinneloozen te Gheel; 18. De hut op de Heide; 21. De Landlooper; 22. En toch feest; 23. St. Niklaas in 't Veerhuis; 25. De Vriezeman aan 't Front; 26. Verdwaald en terecht; 27. De jongens van West-Roozbeke; 30. De verdrongen stad; 32. 't Weesje van Brugge; 35. Het kindje van de Zee; 36. De Roovers van de Moeren; 37. De bezembinders van Kleit; 38. De vlucht in de Koffer; 44. De Gierigaard; 46. Broederliefde; 48. Eerlijk duurt het langst; 51. Een lastig geschenk; 52. Zonder Ouders; 56. In 't Bosch van Houthulst; 57. Nog gered; 58. Uit de oude Doos; 59. Dokter Jenner en Jenny; 61. Strenge Winters; 64. De kinderen van den Zeeloods; 66. De kinderen van den Smokkelaar; 67. De Paaschklokken; 68. De Landverhuizers; 69. Leeuwkje Van Damme; 72. Een moedig Kermisjongen; 76. Het Bultje; 77. De Pastoor van Lapscheure; 78. Samen uit; 80. Goed voor kwaad; 82. Vaderlandsche Verhalen; Naastenliefde; 86. De overwintering op Nova-Zembla; 89. Hoe Sinterklaas hielp; 90. In Grooten Nood; 91. Kerstmis aan Zee; 94. Het Spook; 95. De twee Weesjes; 97. De Vlucht; 102. Reinaert de Vos; 104. Denk aan moeder!; 107. Threesje; 110. Robinson Crusoe; 112. De Rooversjongen; 113. De Deserteur; 115. Onschuldig veroordeeld; 118. De Spion van den Molen; 121. Hoog bezoek; 122. De wonderlijke Zwaan; 123. Uit bange dagen; 125. De flinke Baanwachster; 128. De gelaarsde kat; 129. De Dochter van den Blauwer; 130. Met Vakantie; 132. Tinneke; 133. De Helden van Stekene; 134. Een onrechtvaardige gestraft; 137. Oom Tom; 142. Op 't oud kasteel; 143. De reis in de Wildernis; 144. Bij de Kabouter; 145. De Spionnen op den Toren; 146. De Jongen van Gaver; 148. De schat in de Duinen; 150. De smokkelaars van de Zee; 152. De schat in de mijn; 153. 't Graf in 't Bosch; 154. 't Berouw van den Strooper; 155. 't Kasteel Hoogdonk; 158. Van de hut naar 't Paleis; 159. Karel de Goede; 160. Na veel avonturen; 161. Gered door een Aap; 162. Jan Breydel; 163. De Slag der Gulden Sporen; 164. Van den Dood gered; 165. 't Bocheltjongentje; 167. Van drie Roovers; 168. Een jonge Held; 169. Jacob van Artevelde; 171. Genoveva van Brabant; 172. Een avontuurlijke Reis; 174. Een vreeselijke avond; 175. De gevluchte slaaf; 176. In de vliegmaschine; 177. Een moedige vrouw; 178. Ontsnapt; 179. Valsch beschuldigd; 180. De Zoon van den Torenwachter; 182. De reis van Columbus; 186. Jack de Cow-boy; 189. De Held van Tremeloo; 191. De Cow-boy van Fort-Bell; 192. Jeanne d'Arc; 193. De wandelende Deur; 194. De avonturen van Geeraart; 195. Geeraart in Rusland; 199. De Wolf van Ghistel; 202. De Spaansche Furie; 203. De Boeteling van Veurne; 210. Het verwoeste Vlaanderen; 211. De vondeling van 't Regiment; 212. Betoonde Naastenliefde; 213. De IJslandvaarders; 214. Jongensharten; 216. Een dappere vrouw; 217. Ali-Baba en de veertig Roovers; 218. Grootte Broer; 219. De jonge verstooteling; 220. Een kerstavond op de Prairie; 221. Leo's Nieuwjaar; 222. 't Gestolen kind; 223. De Roovers gestraft; 224. De Wildeman; 225. Het dolend melkmeisje; 226. De lotgevallen van den Wildstrooper; 227. Verdreven uit zijn land; 228. Moeder gered; 229. 't Dievenhuis; 230. De Schatgravers; 231. Een slechte Kameraad; 232. Bij de zakkenrollers; 233. Kleine Oorlog; 234. De Heldendood van Anneessens; 235. De Wandelende Jood in Vlaanderen; 236. Nelly van den Mijnwerker; 237. De Geldduivel;

— ELKE WEEK VERSCHIJNT EEN NIEUW BOEKJE. —

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Baesode.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK.

Nr 185

Tweede druk

A. HANS

Het Avontuur in het Gebergte

Uitgave Hans-Van der Meulen, Contich.

HET AVONTUUR IN HET GEBERGTE.

I.

— Martijn, blijf nu thuis.

Vrouw Smits vroeg het aan haar zestienjarigen zoon, die 's avonds gereed stond om uit te gaan.

Moeder wist, dat Martijn met kamaraden in de herberg zat. De knapen dronken en speelden er.

— Ja, blijf thuis! zei Agnes, Martijn's achttienjarige zuster.

Het meisje was ziekelijk. Ze zat heele dagen verzwakt in een zetel.

— Als ik gewerkt heb, mag ik ook plezier hebben! sprak Martijn.

— Maar ge zoekt niet het ware plezier, vermaande moeder.

— Martha, de buurvrouw, stookt u op... Dat is een kwaadspreekster...

— Neen, Martijn... ik merk het zelf. Deze week zijt ge al twee maal dronken thuis geko-

men. Ik hoorde u de trap op stommelen. En 's morgens waart ge ziek. Moest vader het weten...

— Ik ben geen klein kind meer! riep Martijn Smits uit, en hij verliet haastig het huis.

Moeder zuchtte.

— O, wat moet dat worden! kloeg ze. Martijn is op den slechten weg. Had vader hem maar meegenomen naar boven.

« Boven » dat was hoog in 't gebergte, waar nu het vee graasde, den ganschen Zomer lang. En 't was te ver om elken avond huiswaarts te keeren. Vader Smits woonde er als veel Zwitsersche boeren in een hut; hij maakte er kaas. Grootvader was meegegaan. Die had op den berg vertoefd, elken Zomer, sedert zijn jeugd. En zoo lang hij gaan kon, wilde hij er ieder jaar terug.

Smits en zijn vader waren dus voor maanden weg.

Martijn had geen lust in 't boerenvak; hij was op ambacht bij den timmerman in 't dorp. Maar hij ging met slechte kamaraden om. En hij luisterde niet naar moeders vermaningen. Geen wonder dat de goede vrouw zuchtte.

Lotte, de tweede dochter, kwam thuis. Ze had boodschappen gehaald in het dorp.

— O, moeder, weet ge met wien Martijn nu op gang was? vroeg ze. Ik schrok er van.

— Met wien dan?

— Met Antonie Fiele!

— Wat... Martijn bij dien nietdeug, hernam vrouw Smits verschrikt.

Antonie Fiele bezat in het dorp een slechten naam; hij had al een maand in de gevangenis gezeten voor stelen. Hij werkte nu en dan bij de boeren, maar zwierf ook dikwijls rond. Zijn vader was zelf een dronkaard.

— Met Antonie Fiele, hernam vrouw Smits. O, dat mag niet blijven duren! Morgen stuur ik Martijn naar zijn vader boven. Hij moet zijn werk bij den timmerman maar laten staan. Hier loopt hij heelemaal verkeerd.

— Hij zal niet naar den berg willen gaan, zei Agnes.

— Dan stuur ik een boodschap naar uw vader. Anders heb ik geen rust meer. Antonie Fiele zou uw broer heelemaal bederven.

't Was een treurige avond op de kleine hoeve.

Sedert eenige weken liep Martijn elken avond naar de herberg. En soms dronken thuis komen. O, moeder vond het vreeselijk.

De meisjes gingen te bed. Moeder bleef op. Ze kon toch niet slapen, als Martijn in de herberg zat.

Vrouw Smits voelde zich wat verlicht, toen haar zoon tamelijk vroeg thuis kwam. En hij was geheel nuchter.

Toch zag Martijn bleek.

— Jongen, wat heb ik nu van u gehoord! zei moeder vriendelijk verwijtend.

— O, heeft Martha, de kwaadspreester, hier weer zitten kletsen! snauwde de zoon.

— Martha is niet bij ons geweest, maar Lotte heeft u bij Antonie Fiele gezien.

— En wat geeft dat?

— Maar Martijn toch! Ge weet zoo goed als ik, dat Antonie Fiele niet deugt. Hij heeft zelfs voor diefstal in de gevangenis gezeten.

— Onschuldig! De veldwachter had een pik op hem en heeft hem beticht. En hij werd geloofd.

— Martijn, de rechter had bewijzen tegen Antonie. En bovendien zwerft die jongen heele dagen rond. Moet zoo iemand uw vriend zijn!

— Mijn vriend, mijn vriend, herhaalde Martijn kwaad. Antonie is mijn vriend niet! Omdat ik eens met hem praat. Laat Lotte zich met haar eigen zaken bemoeien!

— We zeggen het toch om bestwil...

— Ik ben oud genoeg om op me zelf te passen.

— Martijn, nu ge niet luisteren wilt, moet ik andere maatregelen nemen, hernam moeder Smits op strengeren toon. Ge gaat morgen naar vader, boven.

— Om wat te doen?

— Daar te blijven!

— En het vee te hoeden en kaas te maken? Dank u wel... ik heb er geen zin in, boer te worden en de helft van 't jaar in een hut te zitten, ver van de menschen. Ik ben timmerman, hier in het dal. Met koeien wil ik niets te maken hebben. Ha, Agnes heeft u zeker opgestookt? Die voert zelf nooit iets uit.

— Uw arme, zieke zuster!

— Ja, ja, ziek zijn is gemakkelijk...

— Agnes heeft haar broer lief en is om hem zeer bekommerd. Maar zij heeft niets gezegd over het naar boven gaan... Dat heb ik zelf bedacht.

— Moeder, ik ga niet naar den berg! verzekerde Martijn. Zet dat uit uw hoofd. Ha, ik zou als een stoute jongen uit huis worden gestuurd! Omdat ik eens wat plezier zoek in de herberg. We praten er niet meer over. Ik ga slapen. Goeden nacht...

En Martijn ging heen.

Vrouw Smits zuchtte weer. Martijn was nooit een gemakkelijk kind geweest. Maar in den laatsten tijd was hij heel lastig geworden, onbeschoft en brutaal.

— Lotte moet morgen naar vader gaan, besloot vrouw Smits. Ik mag het voor mijn man niet verborgen houden hoe Martijn zich gedraagt.

't Is nog een maand eer hij weer keert en er kan in dien tijd van alles gebeuren.

Vrouw Smits begaf zich ook naar haar slaapkamer. Ze bad voor haar dolenden zoon. Ze was zoo ongerust over hem.

Martijn had zich niet uitgetkleed. Hij zat op den rand van zijn bed. Hij moest nog uit vanavond. En hij zag er erg tegen op.

Ja, moeder had wel gelijk: hij was op den slechten weg. Hij had gedronken en gespeeld en veel schuld gemaakt. Frans Steller moest geld hebben van hem en werd ongeduldig.

Hij had gedreigd naar den veldwachter te gaan, als Martijn niet betaalde. Dan kwam de zaak voor den rechter. Het heele dorp zou er over spreken. Vader en moeder moesten dan alles hooren. En Bloem, de timmermansbaas, zou heel zeker Martijn weg sturen...

Steller moest betaald worden. Maar hoe? Thuis was er niet zoo'n som. Geld kwam pas binnen, als vader de kaas verkocht, daar boven gemaakt.

Antonie Fiele, die ook meespeelde, had nu een voorstel gedaan om aan geld te geraken. Er was er genoeg te halen bij de rijke weduwe Bonner, een gierige rentenierster, die buiten 't dorp in een klein huis woonde.

— Als gij de wacht houdt, zal ik het geld wel halen, had Antonie gezegd.

En na veel aarzelen had Martijn toegestemd. Hij moest de schuld betalen. Ze zouden van avond den diefstal plegen. Antonie en Martijn waren bijtijds naar huis gegaan. Moesten er vermoedens tegen hen oprijzen, dan zouden ze zeggen, dat ze vroeg te bed lagen en dus den diefstal niet konden gepleegd hebben.

Tegen twaalf uur zou Antonie Fiele hier zacht op het raam tikken. Dan moest Martijn door het venster naar buiten klimmen.

— En te één uur hebben we beiden veel geld, had Antonie gezegd.

Maar Martijn zag erg tegen den tocht op. Gaan stelen! Antonie had beloofd vrouw Bonner geen kwaad te doen. Martijn moest niet mee in huis. Maar hij zou toch medeplichtig en dus een dief zijn!

— Ik doe het niet, mompelde Martijn. Liever beken ik alles aan vader van de schuld.

Maar vader was een zeer strenge man! En Martijn vreesde hem.

— Ik doe het toch niet. Ik zal het aan Antonie zeggen, besloot Martijn.

En hij wachtte op den slechten makker.

Agnes' kamer was naast die van Martijn... Het zieke meisje sliep alleen, om heel rustig te kunnen liggen. Zoo had de dokter het aangeraden.

Het raam stond altijd op een kier. Agnes had voor haar zwakke longen veel frissche lucht noodig.

Ze kon van avond niet in slaap geraken. Ze dacht aan Martijn. Ze had ook verdriet, juist als moeder. Ze beminde haar broer innig, al was Martijn dikwijls ruw tegen haar.

O, nu moest Martijn eens een dronkaard worden, zooals Antonie's vader, die overal aan de deur werd gezet, en soms 's morgens langs den weg lag te slapen...

Zoo lag Agnes te denken en te woelen.

Opeens hoorde ze gerucht. Ze richtte zich op. Er werd een raam geopend. En men sprak op gedempten toon. Er was dus iemand aan 't praten met Martijn. Dadelijk dacht Agnes aan Antonie Fiele. Wat kwam hij hier doen?

Agnes luisterde scherper... En nu verstond ze wat er gezegd werd.

— Niet mee gaan, sprak Antonie. Wat flauwe streken zijn dat nu... En zult ge Steller misschien met steentjes betalen?

— Ik wil geen dief zijn, antwoordde Martijn.

— Ge hoeft immers niet binnen te gaan. Ik ben al zwart gemaakt... Vrouw Bonner zal me niet herkennen als ik ze dwing me geld te geven. Ze heeft er toch genoeg. Ze weet niet, wat er mee te doen, die gierige feeks...

— Laat ons ginder verder praten.

Agnes hoorde stappen. Ze zonk verschrikt in de kussens neer. Wat had ze nu gehoord! Haar hoofd bonsde... Wilde Antonie Fiele gaan stellen? Hij sprak over de rijke vrouw Bonner. En wilde Fiele Martijn mee nemen? Maar dat zou Martijn niet doen! O, waarom sprak hij nog met dien deugniet?

Agnes richtte zich weer op. Ze luisterde ingespannen. Martijn zou dadelijk terug komen... Waar bleef hij toch? Natuurlijk stuurde hij Antonie weg! Of was er al een afspraak? Ja, dat moest... Martijn had Fiele verwacht.

Agnes voelde haar hart bonsen. O, waarom keerde Martijn niet terug? Agnes beefde van angst. Zou haar broer toch mee gaan?

Agnes stond op. Ze moest moeder waarschuwen. Maar neen, ze zou nog sneller handelen, zich kleeden en Martijn na loopen. Agnes haastte zich. In de voorplaats nam ze een doek en bond dien om 't hoofd. Agnes trad buiten. Ze moest den weg naar de weduwe Bonner op. Ze

kwam om den hoek der straat bij het meer. Daar woei scherp de wind. Agnes hulde zich meer in haar doek. Voor dien wind moest ze oppassen, had de dokter gezegd. Maar Agnes dacht nu alleen aan haar broer. Ze spoedde zich over den weg.

Ze zag het eenzame huis van de weduwe Bonner... En tegen de haag drumde zich een gestalte...

— Martijn! kreet Agnes. O, ge zijt toch mee gegaan... ge staat op wacht!

— Agnes! gilde Martijn. Wat komt ge hier doen? vroeg hij nijdig.

— U redden... O, ik heb het gehoord! Antonie Fiele is daar binnen om te stelen... en gij helpt mee...

— 't Is niet waar!

— Ja, Martijn...

— Ga naar huis!

— O, help de weduwe! Maak het kwaad ongedaan... Wees geen dief! Denk aan vader en moeder! smeekte Agnes.

— Wat bazelt ge nu toch! stamelde de broer.

— O, doe niet of het niet waar is! Martijn, ge wildet eerst niet... Help vrouw Bonner!

— Ja, ge hebt gelijk! riep Martijn uit. 't Is gemeen!

Hij liep naar het huis. Maar plots klonk daar binnen gegil... Agnes was haar broer gevolgd.

— O, wat gebeurt er! zei ze snikkend.

— Antonie! riep Martijn luid.

Fiele kwam dadelijk door een raam gekropen, waar hij een ruit uitgesneden had.

— Is er gevaar? vroeg hij zacht.

— Wat hebt ge met vrouw Bonner gedaan? Ik wil niet stelen!

— Er is geen onraad en ge roept me! raasde Antonie.

— Slechte kerel! riep Agnes nu uit. Moet mijn broer worden als gij!

— Er is toch iemand, hernam Antonie woest. Ha, uw zuster... Waar moet zij zich mee...

Antonie Fiele sprong op Agnes toe. Maar Martijn stelde zich voor haar en sprak dreigend:

— Raak mijn zuster niet aan!

— Ze wil me zeker verraden! Maar dan vliegt gij er ook achter. Ge hebt de wacht gehouden.

— Wat hebt gij met vrouw Bonner gedaan? vroeg Martijn Smits weer.

— Stuur uw zuster weg... Zijn we hier gekomen, om zonder geld te vertrekken? hernam Antonie. Agnes kan ons toch niet verraden; anders brengt ze haar eigen broer in de gevangenis...

— O, Martijn, luister niet naar hem! smeekte Agnes weer. Blijf eerlijk! Antonie, als ge toch stelen wilt, zal ik in 't dorp om hulp roepen! verzekerde het meisje.

— Ge hebt me meegelokt... ik wilde niet! zei Martijn.

— O, nu zoudt ge voor onschuldig, braaf ventje willen spelen, spotte Fiele. Te laat... Ge hebt de wacht gehouden. Maar als ge wilt, hebt ge geld!

— Neen, neen! riep Martijn uit.

— Goed! Maar als Agnes klapt, zijt gij er ook aan, groote ezel, om u door een meisje te laten ringelooren. En zorg, dat ge uw schuld betaalt.

Nijdig liep Antonie heen.

— We moeten zien wat er met vrouw Bonner gebeurd is, zei Agnes. Kom, misschien moeten we haar helpen...

— Maar dan zal ze weten dat ik er bij was! kreunde Martijn.

— Misschien heeft Antonie haar gewond. We moeten gaan zien...

Martijn volgde Agnes, die aan de deur van het eenzame huis klopte.

— Vrouw Bonner, doe maar open... We komen helpen! riep Agnes.

Doch ze kreeg geen antwoord.

— O, als Antonie ze maar niet vermoord heeft! stamelde Martijn vreeselijk angstig. We hoorden een schreeuw...

— Ze kan wel bewusteloos zijn... We moeten

binnen en haar helpen. Kruip door het raam!

— Ik durf niet!

— Het is uw plicht... Kruip er door en open voor mij de deur... Haast u! Anders klim ik naar binnen.

Huiverend gehoorzaamde Martijn nu aan zijn zuster. Even later deed hij de voordeur open. Agnes trad binnen.

— We moeten licht maken, zei ze, zelf ook beducht voor hetgeen ze dan misschien zouden zien.

Martijn had lucifers bij zich. Hij streek er een aan en bij 't vlammetje bemerkte Agnes de lamp die nu weldra brandde. Broeder en zuster stonden in de keuken. Een nevendeur was open... Agnes nam de lamp en keek in 't ander vertrek. Ze slaakte een kreet. Vrouw Bonner lag op den vloer... Martijn zag ze ook.

— De schurk heeft haar vermoord! zei hij, in snikken uitbarstend. En ik heb ook schuld... ik stond op wacht!

Agnes knielde naast de oude vrouw neer.

— Ze is niet dood... ze ademt nog! sprak ze verlicht. Help me ze te bed leggen.

Vrouw Bonner had geen wonden. Maar aan haar hals was een blauwe streep. Daar had Antonie Fiele de rentenierster vast gegrepen, toen ze, gerucht hoorend, opgestaan was. En toen

juist hoorde de inbreker het geroep van buiten en was hij gevlucht.

Agnes haalde water en wiesch de bewustelooze die nu vrij spoedig de oogen opsloeg.

— Wat is er? vroeg ze.

— Ge zijt aangevallen geworden en wij komen u helpen, antwoordde Agnes.

— O, ja... een dief... O, zeker heeft hij al mijn geld gestolen... mijn schoon, dierbaar geld! jammerde vrouw Bonner, die vreeselijk vrekkelig was.

— Neen, er is niets gestolen, verzekerde Agnes. De inbreker is gevlucht.

— Weet ge 't zeker?

— Ja, ja...

— Maar hoe komt gij hier?

— We hoorden u schreeuwen, en wilden u helpen. We vonden u op den grond...

— Ha, nu zie ik wie gij zijt, Agnes Smits. En die daar is uw broer.

— Ja... We waren in de buurt.

— 'k Werd wakker... er was gerucht in huis... ik slaap nooit vast. Ik stond op om den dorschvlegel te nemen, die daar altijd in den hoek staat. Maar een man sprong binnen en greep me bij de keel. Ik viel op den grond... En het was of ik stierf, zoo raar werd ik in mijn hoofd. De dief is dus gevlucht?

— Ja... wij maakten gerucht.

— Dat is braaf... Maar weet ge zeker dat hij niets meegenomen heeft?

— Hij had den tijd niet.

— De menschen denken, dat ik veel geld heb, maar 't is niet waar. En wie was de dief?

— Vrouw Bonner, laat ons nu eerst voor u zorgen. We zullen den dokter halen.

— Voor mij? Neen, hoor! Dat is veel te duur. Zoo'n dokter staat even aan 't bed en schrijft dan een lange rekening. En waarmee zou ik het betalen? Ik ben al beter.

— Ge zoudt iets kunnen houden van den schrik, zei Agnes.

— Neen, neen, zoo flauw ben ik niet. Als ge een dokter zendt, kunt gij hem ook betalen, ik waarschuw u.

— Ge moet het zelf weten, hernam Agnes wat ongeduldig.

— Ik heb geen dokter noodig. Mijn schoon, dierbaar geld geven voor zijn pillen! Ik zal wel wijzer zijn.

— Kan ik nog wat voor u doen?

— Zet wat koffie. Dat is de beste drank, om me te kalmeeren. In de keukenkas is een doosje gemalen koffie... Niet te veel nemen... Slappe koffie is gezonder dan sterke. Draai de lamp wat neer. Zoo verbrandt ze te veel olie.

Agnes en Martijn gingen in de keuken.

— Wat een gierig mensch! fluisterde het meisje.

— Ja... Ze heeft toch gelukkig geen letsel... O, wat heb ik gedaan?

— Niet te veel koffie in den zak doen! riep vrouw Bonner nog eens.

Na eenigen tijd bracht Agnes haar den drank.

— Te sterk, zei de rentenierster, na geproefd te hebben. O, die jonge menschen, altijd overda- dig!

Agnes werd wat nijdig, maar ze beheerschte zich en zweeg.

— Wie was de inbreker? vroeg vrouw Bon- ner weer.

't Viel Agnes moeilijk te antwoorden. Als ze Antonie Fiele noemde, zou ze ook moeten zeg- gen, dat haar broer op wacht had gestaan.

— Hij is weggelopen, sprak ze ontwij- kend.

— 't Zal wel iemand van 't dorp zijn. Agnes, zeg er niets van aan andere menschen... of aan de politie. Dan komt het heele verhaal in de ga- zet. En boeven en schavuiten van elders lezen het en denken dat ik rijk ben. En wie weet hoe- veel er nog willen komen stelen. Zult ge zwij- gen?

— Ja, beloofde Agnes, verheugd over dit ver- zoek.

— En uw broer ook?

— We zullen 't geheim houden.

— Ja, 't moet niet bekend worden. Niet, dat ik veel geld heb, maar zoo'n bericht lokt de deugnieten naar hier. Hoe zijt ge binnen ge- raakt?

Agnes vertelde het. Martijn had den moed niet om te spreken.

— Dus, er is een ruit gebroken, en 't glas dat zoo duur is! kloeg de vrekkige vrouw.

— Maar wees toch blij dat alles zoo goed af- gelooopen is, sprak Agnes geërgerd.

— Goed afgelooopen? Zult gij den glazenma- ker betalen?

— Dat zoudt ge toch niet willen, hé? Maar de schurk had u wel kunnen dooden.

— Had ik maar bijtijds den dorschvlegel kun- nen pakken, hij zou er zelf leelijk van af geko- men zijn. Zie zoo, de koffie heeft me verkwikt, al was ze toch te sterk. Hebt ge 't petroleumvuur uitgeblazen?

— Neen! De kan staat nog op om de koffie warm te houden.

— Maar kind, denkt ge dat de petroleum geen geld kost... Ze is verleden week weer opgesla- gen. Twee kommen koffie drinken, is overdaad. Blaas gauw het vuur uit.

Ze vroeg niet, of Agnes ook wat drinken wil- de. Ze zei dan, dat haar helpers konden vertrek- ken.

— Ik neem den dorschvlegel in bed en dan ben ik niet meer bang, beweerde de rentenierster.

Ze stond op om Agnes en Martijn uit te laten. Ze vroeg hun nog eens, alles te verzwijgen, maar vergat ze te bedanken.

Broeder en zuster stapten heen.

— Gelukkig, dat de politie het niet zal weten, zei Agnes. Maar Martijn, ik moet alles aan moeder vertellen.

— O, neen, neen! Ik beloof u, dat ik niet meer naar de herbergen zal gaan, sprak de jongen berouwvol.

— En ge hebt schuld?

— Ik zal sparen en alles afbetalen aan Steller...

— Martijn, moeder moet het weten. Ik mag het niet verbergen.

Agnes voelde wel, dat er strenge maatregelen moesten genomen worden, om haar broer voor verder kwaad te behoeden.

Door het raam klommen beiden binnen. Vrouw Smits hoorde gerucht en vroeg van uit haar kamer, wat er toch aan de hand was.

Agnes begaf zich bij haar en weenend verhaalde ze alles.

Wat schrok moeder! Ze liet Martijn nu met rust. Maar den volgenden ochtend sprak ze harde woorden:

— En nu gaat ge met Lotte naar boven, naar vader! zei ze.

Martijn gehoorzaamde. Met zijn zuster besteedde hij den hoogen berg. Agnes moest te bed blijven. Ze had in den nacht zwaar kou gevat.

Vader Smits was een zeer strenge man. Hij keek vreemd op van dat bezoek. Ongerust vroeg hij, of er iets was met Agnes.

— Neen, zei Lotte. Maar moeder wil, dat Martijn bij u blijft.

De zoon brak in tranen uit. Lotte vertelde het gebeurde. Vader Smits werd bleek.

— Gij een dief worden, en van dief moordenaar! riep hij uit.

Hij greep Martijn vast en gaf hem slagen. Grootvader fluisterde dan, dat het genoeg was. Martijn werd in een achterkamertje opgesloten. Lotte rustte wat en keerde terug naar beneden. Grootvader kon vandaag niet meer werken. Peinzend zat hij buiten op een stoel... O, zou zijn kleinzoon den verkeerden weg opgaan?

De oude man vond die gedachte vreeselijk.

— — — — —
't Was Herfst. Agnes Smits lag veel te bed. In dien vreeselijken nacht was haar ziekte ernstiger geworden. Treurig gingen de dagen voorbij.

Grootvader.

Antonie Fiele scheen het dorp verlaten te hebben. Hij was toen zeker dadelijk gevluht uit vrees voor het gerecht, al had 'de politie niets vernomen, daar vrouw Bonner geen klacht indiende.

Moeder had het geld bijeengescharreld dat ze bezat en zelfs een gouden ring verkocht om Martijns schuld te betalen.

Grootvader, vader en Martijn kwamen met het vee van boven om den Winter in het dal door te brengen.

Smits schrok, toen hij Agnes zag. En zijn verbittering tegen Martijn nam nog toe.

De zoon had boven moeten mee werken, maar hij deed het met tegenzin. Na het eerste berouw, kwam er wrok. Martijn meende, dat zijn vader hem te streng behandelde.

Eenige dagen gingen voorbij. Martijn was weer eenige malen bij vroegere kamaraden geweest.

— Nu maak ik er een eind aan, zei vader Smits op zekeren avond. Over den Sint Bernard woont Antonio, den veehandelaar, dien ge kent, Ge zult een tijd bij hem in dienst gaan en daar wel voelen, hoe goed het thuis is... En vergeet er uw slechte makkers!

Moeder hoopte, dat dit middel zou helpen. Ze maakte Martijn's kleeven gereed. En eenige

dagen later vertrok de zoon. Hij ontroerde 't meest, toen hij afscheid nam van Agnes.

— Als ge in de Lente terug keert, zijt ge beter, sprak de zuster. O, wees dan een goede broeder! We kunnen hier zoo gelukkig zijn.

Martijn Smits verliet zijn dorp. Hij had er wel lust in andere streken te zien. Maar vader wist, dat hij bij Antonio op een zeer eenzame hoeve hard zou moeten werken. Dat was trouwens in een brief gevraagd.

Een maand was voorbij gegaan, toen een reiziger een brief van Antonio bracht. Martijn was van de hoeve weggelopen.

— En hij is niet naar huis gekomen! zei Smits. Ha, hij wil zijn eigen zin doen. Hij mag. Ik trek me nu niets meer van hem aan!

Moeder weende veel. Voor de zieke Agnes verborg men het nieuws. Grootvader zat uren peinzend voor zich uit te staren. En het was somber in huis.

III.

Hoog op den Sint Bernardsberg, in een woeste streek, staat het klooster van Sint Bernard, waar zoo veel reizigers hulp en gastvrijheid ondervinden. En in den Winter, als de sneeuw dik in het gebergte ligt, gingen de honden van den Sint-Bernard uit, om verdoolde menschen op te zoe-

ken. De goede dieren haalden ze zelfs van onder de sneeuw, wanneer de vermoeiden er neergevallen waren.

Weer lag de sneeuw in het gebergte. Een pater van Sint Bernard trad buiten. Hij had een der honden snel zien naderen. Het dier keek hem nu aan, als vroeg het: « Ga mee, ik heb een mensch gevonden, die hulp noodig heeft ».

De pater riep twee andere broeders, die een berrie droegen. De trouwe hond wees den weg over het pad, langs rotsen en afgronden. En hij bracht het drietal bij een jongen man, die bleek en bezwijmd in de sneeuw lag.

— Hij leeft nog, zei de pater, en hij goot den bewusteloze eenige druppels van een opwekkenden drank tusschen de lippen.

De zwerver kreunde even. Hij werd op de baar gelegd, warm toegedekt en naar 't klooster gebracht. Blijde huppelde de hond vooruit.

Spoedig lag de ongelukkige te bed, met warme kruiken naast zich en aan de voeten. Een pater, die veel van de geneeskunde wist, verpleegde hem.

De patient geraakte in een rustigen slaap. En er was hoop hem te redden, ofschoon hij zeer verzwakt bleek.

Dagen lang kon de verpleegde niet spreken. De pater worstelde om zijn leven.

Op een morgen opende de kranke de oogen.

— Waar ben ik? vroeg hij.

— In 't klooster van Sint-Bernard, antwoordde de pater. Lig maar rustig, mijn jongen. Ge zijt erg ziek geweest, maar ge wordt beter...

— O, naar huis... naar Agnes, prevelde Martijn Smits, want hij was het, die in de sneeuw zou gestorven zijn, zonder de hulp van den trouwen hond.

— Nu kunt ge nog niet naar huis... Maar als ge geheel beter zijt...

— Agnes is zoo ziek... En het is mijn schuld...

Martijn vertelde zijn geschiedenis. Van Antonio was hij gevlucht. Het leven was er te eenzaam, en 't werk te hard. Hij kwam bij jagers en had veel avonturen. Maar die kerels leefden ruw en vochten dikwijls, dronken met elkaar. Toen had Martijn veel aan huis gedacht, en vooral aan Agnes. En de vrees kwam op, dat zijn zuster zou sterven. Dàt werd hevige angst. En de jongen wilde naar huis.

Hij ging heen, den verren weg. De Winter overviel hem. Hij leed gebrek, werd steeds zwakker. En toen, ja, toen kwam wel het grootste avontuur, dat neer vallen in de sneeuw, en de redding door den hond.

— Uw zuster Agnes zal veel voor u gebeden

hebben, zei de pater. En nu heeft God haar gebed verhoord. Haar broer is tot inkeer gekomen en wil voortaan ernstig leven.

— O, ja... ik heb zoo'n berouw! snikte Martijn.

— Als er een reiziger door den pas gaat, zal ik een brief mee geven voor uw ouders, beloofde de pater. En wat zal dan ook Agnes blij zijn!

IV.

Voor het gezin Smits was het een treurige Winter. Agnes kwijnde. En ieder dacht aan den doolaar, van wien nooit nieuws kwam. Agnes kende nu ook de waarheid.

Zekeren dag, toen de sneeuw in het dal al aan 't smelten was, trad een reiziger binnen. Hij vroeg of hij hier bij Smits was.

— Ja, zei moeder, en ze begon te beven. O, weet ge iets van mijn zoon? kreet ze.

— Hij is veilig.

— Goddank!

— Uw zoon is in het Sint-Bernardsklooster. Ik heb hem gezien en gesproken. Hij is ziek geweest, maar nu beter. Toch nog te zwak om de reis te doen. Hier is een brief van den pater, die hem verpleegt.

Moeder las gretig den brief. Vader was naar

buiten gelooopen. Hij wilde nooit over Martijn spreken.

De reiziger was haastig om te vertrekken.

Moeder ging met den brief bij Agnes.

— Nieuws van Martijn, zei ze. O, mijn jongen heeft nu berouw en ik zal een goeden zoon terug krijgen. De pater schrijft het.

Grootvader ook trilde van ontroering, Agnes veegde haar tranen af.

— De pater vraagt, dat vader Martijn zou gaan halen, zei ze. O, ik verlang zoo naar hem...

Smits was in den stal. Hij werd geroepen. En moeder zei, wat de pater van Sint-Bernard schreef en vroeg.

— Ik Martijn halen! riep de vader uit. Ha, neen! Hij is weg gelooopen, hij wilde zijn eigen zin volgen... Hij kan eerst door zijn werk elders toonen, dat hij het ernstig meent. Eer komt hij niet binnen!

— Vader, hij heeft zoo veel geleden! pleitte moeder.

— En wij... hebben wij niet geleden? Elken dag hebt ge geweend!

— En gebeden, vader! En God heeft de gebeden verhoord. Martijn komt als een goede zoon terug.

— Goed voor een paar weken! Dat hij eerst door een jaar ernstig werk toont of hij het meent. Fraten is gemakkelijk.

— Vader, ga... o, ik vraag het u dringend! smeekte Agnes. Ik zal misschien sterven... en ik zou Martijn nog willen zien.

— Door hem zijt ge veel zieker geworden. De jongen verdient geen medelijden...

Toen rees de oude grootvader op.

— Als gij niet gaat, haal ik Martijn terug, zei hij, tot zijn zoon. Ge spreekt tegen uw hart. Maar ik ben den weg naar den Sint-Bernard nog niet vergeten! En uw jongen moet naar hier komen. God leert ons barmhartig te zijn.

Vader Smits liep heen. Maar in den stal snikte hij zijn smart uit. Hij had ook veel leed gekend. Nu brak zijn trots.

Na eenigen tijd keerde hij weer in huis terug en zei:

— Ik vertrek morgen naar den Sint-Bernard. Ik zal onzen jongen halen.

En dit besluit bracht vreugde. Agnes keek haar vader dankbaar aan.

Den volgenden morgen ging vader Smits heen. Grootvader zei, dat hij op het vee en de gansche hoeve zou letten.

Het was een verre weg. Twee dagen moest Smits gaan. Den eersten avond logeerde hij op een boerderij. Den tweeden avond kwam hij aan het klooster.

Vóór een raam stond een knaap, die Smits toe-
wuidde. Het was Martijn.

De vader herkende hem. De tranen schoten hem in de oogen. En Smits zwaaide met zijn arm.

De portier liet hem binnen. Martijn was daar al en zonk op de knieën.

— Vader, vergiffenis! smeekte hij.

— Mijn jongen, o mijn jongen! snikte Smits en hij hief zijn zoon op en omhelsde hem. ...

Daar stond de pater, die Martijn verpleegd had. Hij glimlachte.

— Zoo is het goed, zei hij.

Martijn sprak lang met zijn vader. Nu was het berouw oprecht. Martijn zei, dat hij op de boerderij zou werken en ook mee op den berg gaan. Thans wist hij, hoe goed het thuis was.

Hij hoorde met vreugde, dat Agnes nog leefde.

Smits bleef een dag in het klooster. Hij zag den hond, die zijn zoon gered had en streelde dankbaar het goede dier.

De pater wilde geen loon aanvaarden voor al de zorgen aan Martijn bewezen.

— Ik ben blij, dat gij een flinken zoon terug hebt gekregen, sprak hij.

Op de huisreis hadden Smits en Martijn goed weer. De jongen was nu niet meer in lompen. Hij zag nog wat bleek, maar de Lente zou wel kleur op zijn wangen brengen.

Hoe ontroerde Martijn, toen hij het ouderlijk huis naderde!...

— Loop maar vooruit, zei vader.

De knaap zette het op een draf. Moeder kwam al aan de deur. Hoe innig omklemde ze haar zoon!

— God zij gedankt, dat ge terug zijt, snikte ze.

— Moeder, nu zal ik u nooit meer verdriet aandoen! verzekerde Martijn.

Grootvader stond daar ook, bevend van ontroering.

— Kom mee naar Agnes, stamelde hij.

De zieke zuster lag te bed. Ze richtte zich op en haar gelaat straalde van blijdschap.

Martijn begon te weenen. O, hoe gevoelde hij weer al zijn schuld!

In dien kouden nacht, toen hij met Antonie wilde stelen, was Agnes erger geworden.

— Mijn lieve, lieve broer! riep Agnes uit. Eindelijk zijt ge daar. Niet weenen, neen, niet weenen! Ik ben zoo gelukkig... We hebben u weer in huis...

— Maar gij zijt zoo ziek...

— Nu wordt het Lente... Ik zal beteren...

Lotte trad binnen. En ze begroette Martijn ook hartelijk.

De jongen had veel te vertellen. Hij deed het met oprecht berouw.

Ja, Martijn was bereid ook boer te worden. Maar vader begreep, dat zijn zoon liever zou timmeren.

— Ge moogt uw zin doen, zei Smits. Timmerman is een goed vak. En als gij het ernstig meent, zal ik u niet tegen houden.

De vroegere baas wilde Martijn weer in dienst nemen... Maar de knaap meed nu slechte kamaraden.

Antonie Fiele had zich niet meer op het dorp vertoond.

De Lente kwam en Agnes mocht buiten. Ze kon niet ver wandelen, maar Martijn had een wagen gemaakt en reed zijn zuster rond. Nooit ging hij slapen zonder voor de genezing van Agnes te bidden.

's Avonds las hij haar wat voor of vertelde van zijn werk.

En Agnes beterde tot ieders vreugde. Ze ging vooruit.

Er was weer geluk in het gezin. Vader en grootvader gingen naar boven... Martijn was een flinke thuiswachter.

Als hij van den timmermanswinkel kwam, hielp hij moeder en Lotte bij het hoevewerk. Zekere jongens bespotten hem, omdat hij niet meer dronk of speelde.

Martijn liet ze lachen. Hij wist, dat hij als van een afgrond terug was gekeerd.

Nooit zou hij het avontuur in 't gebergte vergeten, toen hij als havelooze, uitgeputte zwerver neer viel in de sneeuw.

In den Zomer las men, dat Antonie Fiele te Bern tot vijf jaar gevangenisstraf was veroordeeld voor diefstal.

Zoo had ook Martijn dieper kunnen zakken.

Wat was hij Agnes dankbaar, dat ze hem dien avond volgde en redde, zij, het ziekelijk meisje.

Martijn werd een bekwaam timmerman, die flink werk kreeg. In Zwitserland bouwt men veel houten huizen.

En Agnes genas...

EINDE.

BERICHT

De boekjes der Kinderbibliotheek kosten nu 60 centiem.

Er zijn nog meer dan honderd verschillende.
Vraag ze in de boekwinkels.